

Grade 6

Ka 'Ōlelo

1 Ka 'Ōlelo Walewaha 1.1

1.1 Ho'opuka 'ia ka 'ōlelo, 5-6.0.1.1

a e wehewehe pono ai iā ha'i i kekahi hana 5-6.0.1.1.A

e e hō'ike le'a ai i ka pō'aiapili hoihoi a pili loa i ka haumana ma ka 'ōlelo uluwale 5-6.0.1.1.E

i e wehewehe ai i kona kuana'ike pono'i 5-6.0.1.1.I

o e hō'ulu'ulu ai i nā mana'o like 'ole 5-6.0.1.1.O

u e pono ai ke kama'ilio 5-6.0.1.1.U

2.1 Ha'i'ōlelo ma mua o ke anaina e pili i kekahi kumuhana i noi'i 'ia me ke kahe kūpono o ka 'ōlelo. 5-6.0.2.1

3.1 Ho'okomo 'ia ka 'ōlelo no'eau ma kahi kūpono. 5-6.0.3.1

4.1 Kūpono ke kī'ina leo a me ke 'ano o ke kino o ka haumāna e kūlike ai me ka pō'aiapili. 5-6.0.4.1

---

2 Ka Ho'omaopopo 1.2

5.1 Hō'ike i ka 'a'apo 'ia o ka 'ike mai loko mai o nā kūmole like 'ole i lohe 'ia. 5-6.0.5.1

6.1 Maopopo ka pilina o kona 'ohana i 5-6.0.6.1

a Kona 'āina hānau 5-6.0.6.1.A

b Kona wahi noho 5-6.0.6.1.B

c Ke kahua kula 5-6.0.6.1.C

7.1 Maopopo ka lina ku'una o kāna i lohe ai. 5-6.0.7.1

8.1 Maopopo ka ho'ohana pololei 'ia o nā ho'oho ma'amau: 5-6.0.8.1

a 'Ā 'oia 5-6.0.8.1.A

b Tsā/Kā 5-6.0.8.1.B

c Hemū/Hele pēlā 5-6.0.8.1.C

d Hāmau/Kulikuli 5-6.0.8.1.D

Ke Mele/ Oli

1 Ke Kālailai Mele/Oli 2.1

1.1 Wehewehe i ka ha'awina o kekahi mele 5-6.MO.1.1

a me ke kākō'o pū 'ana i kona mana'o ma o nā lā'ana mai ke mele mai 5-6.MO.1.1.A

e me ke kuhi 'ana i ka pō'aiapili kūpono e ho'ohana 'ia ai ke mele 5-6.MO.1.1.E

2.1 Ho'ohālikelike i nā mele Hawai'i me ke kālele pū 'ana i nā lōina ku'una o ke mele. 5-6.MO.2.1

3.1 Ho'ohālikelike 'ia ke mele i lohe 'ia me ka mea i kākau 'ia. 5-6.MO.3.1

Ke Kākau

1 Nā 'Ano Kākau 3.1

1.1 E kākau i ka mo'olelo me ka hō'ike i: 6.K.1.1

a ke 'ano a me ka hana o ka mea nona ka mo'olelo 6.K.1.1.A

e kona pilina i ka 'āina 6.K.1.1.E

i kekahi ha'awina i a'o 'ia 6.K.1.1.I

o nā hi'ohi'ona e pono ai ka mo'olelo (hame'e, pō'aiapili, hihia, ho'oponopono, a pēlā aku) 6.K.1.1.0

2.1 Ho'onohonoho a wehewehe 'ia nā mana'o nui o kekahi kumuhana i mōakāka nā ha'awina i a'o 'ia mai. 6.K.2.1

3.1 Kūkulu mōakāka 'ia ka mana'o me ke kākō'o piha 'ia 'ana ona 6.K.3.1

a me ka ho'ohana 'ana i mau la'ana mai kekahi mau kūmole 'oko'a mai 6.K.3.1.A

e me ke kālailai 'ana i ke 'ano o kekahi mea i 'imi noi'i 'ia 6.K.3.1.E

---

2 Nā Lōina Mo'olelo 3.2

4.1 E kākau a wehewehe i ka pilina o kekahi lōina ku'una i nā hāme'e a hō'ike i ka waiwai o ia mau lōina ku'una. 6.K.4.1

---

3 Nā Lōina Kākau 3.3

5.1 Wehewehe 'ia ke kaona no ka hō'ike 'ana i kekahi mana'o pālūa o ka 'olelo ho'okahi ma nā pō'aiapili like 'ole. 6.K.5.1

6.1 Pololei ka pela 'ana a me ka ho'ohana 'ia o nā kiko. 6.K.6.1

7.1 'Ohi'ohi a ho'onohonoho 'ia ka 'ikepili e pono ai ke kākau 'oloke'a i mea e kūkulu pono 'ia ai kona mana'o. 6.K.7.1

8.1 Ho'ohana 'ia nā analula like 'ole ma ka pō'aiapili kūpono e mōakāka ai ka mana'o nui. 6.K.8.1

9.1 'Ike 'ia ka 'oko'a o ke 'ano kākau ma nā pō'aiapili like 'ole. 6.K.9.1

Ka Heluhelu

1 Nā 'Ano Heluhelu 4.1

1.1 Kūkulu ka haumāna i kona mana'o 6.H.1.1

a ma o nā la'ana mai ka mea āna i heluhelu ai. (2 a 'oi la'ana) 6.H.1.1.A

e ma o ke kālailai 'ana i ka mana'o o ka mea kākau 6.H.1.1.E

2.1 Kālailai 'ia ke ka'ina hana o ka mo'olelo a me ka pilina o nā hanana i ka holo 'ana o ka mo'olelo. 6.H.2.1

3.1 Kālailai a ho'ohālikelike 'ia nā hāme'e o 'elua mo'olelo 'oko'a. 6.H.3.1

4.1 Kālailai 'ia nā mo'olelo 'oko'a e 'ike ai i nā 'ano 'oko'a o nā mo'olelo Hawai'i. 6.H.4.1

5.1 Hō'ulu'ulu 'ia ka mo'olelo ma ke 'ano he ho'opōkole me ka hō'ike 'ana i nā mahele ko'iko'i a me ka mana'o nui o ia mo'olelo. 6.H.5.1

---

2 Nā Loina Heluhelu 4.2

6.1 Wehewehe 'ia ka 'ikena ku'una a me ke kuana'ike Hawai'i. 6.H.6.1

7.1 Kālailai 'ia nā loina ku'una o ka mo'olelo me ke kāko'o 'ana i kona mana'o. 6.H.7.1

8.1 Ua pa'a nā pilina'olelo a me nā hua 'olelo e heluhelu ai i nā mo'olelo no ia pae me ka maopopo. 6.H.8.1

9.1 Maopopo le'a ka mana'o o kekahi hua'olelo hou ma o ka pō'aiapili mo'olelo/māmala'olelo. 6.H.9.1

10.1 Kālailai 'ia ka mana'o nui o kekahi 'Ōlelo No'eau e hō'ike ai i ke kuana'ike Hawai'i me ke kāko'o. 6.H.10.1

11.1 'Ike 'ia ho'i he nīnau ka nane e pane ai a wehewehe 'ia me ke kāko'o. 6.H.11.1

12.1 Maopopo nā mana'o pālua o kekahi 'olelo a wehewehe 'ia ho'i nā mana'o 'oko'a o ia 'olelo ho'okahi. 6.H.12.1

13.1 Kālailai 'ia he mau kūmole no ka wae 'ana i 'ike i pili i kekahi kumuhana kiko'i. 6.H.13.1